

**UCHWAŁA NR XXVII/163/2020
RADY GMINY GODÓW**

z dnia 21 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2020 r. poz. 713 z późn. zm.), oraz art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 2277 z późn. zm.), a także art. 10 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. 2020 poz. 2050)

**Rada Gminy Godów
uchwała:**

§ 1. Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Zapewnić w budżecie gminy środki finansowe na realizację zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz na zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Godów.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Antoni Tomas

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Rozdział 1. Podstawa prawna

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 opracowany został na podstawie art. 4¹ ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2019 poz. 2277 z późn. zm) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 2050).

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 stanowi część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Godów na lata 2017-2026 przyjętej uchwałą XXVII/198/2016 Rady Gminy Godów z dnia 22 grudnia 2016 r., a także uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Rozdział 2. Wprowadzenie oraz diagnoza problemu

Jak wynika z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Godów sporządzonej w 2018 roku na zlecenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Godowie napoje alkoholowe to najczęściej wybierana przez młodzież i dorosłych mieszkańców gminy substancja psychoaktywna. Z badań ankietowych przeprowadzonych na terenie szkół Gminy Godów wynika, że 58,62% (w tym 61,70% dziewcząt oraz 55% chłopców) badanych uczniów, ma za sobą inicjację alkoholową. Ponadto badanych uczniów pytano, czy zdarzyło im się tak silne upojenie alkoholowe, że stracili kontrolę nad własnym zachowaniem. 78,43% uczniów twierdzi, że taka sytuacja nie miała nigdy miejsca. Pozostałe 21,57% (w tym 20,69% dziewcząt oraz 22,73% chłopców) przyznaje się do takiego zdarzenia. Również w kwestii stosowania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol, ponad 9% badanych uczniów zadeklarowało kontakt z lekami nasennymi i uspokajającymi. Powyższe dane wskazują, że problem spożywania napojów alkoholowych oraz stosowania innych substancji psychoaktywnych jest aktualny wśród młodzieży szkolnej.

Badania przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Gminy Godów dotyczące aktualnych zachowań związanych ze spożywaniem alkoholu wykazały, że alkohol jest obecny w życiu badanych, lecz częstotliwość jego spożywania jest najczęściej okazjonalna. Okazuje się bowiem, iż najliczniejsza grupa – 76% ankietowanych spożywa napoje alkoholowe okazjonalnie, średnio kilka razy w roku. 2% ankietowanych pije raz w miesiącu, a 1% deklaruje, że spożywa napoje alkoholowe raz w tygodniu. Pozostałe 21% nie pije ich wcale. Zastanawiające jest natomiast funkcjonowanie w świadomości mieszkańców gminy stereotypów o alkoholu. Spośród badanych 64% potwierdza fakt, iż alkohol zawarty w piwie czy winie jest tak samo szkodliwy jak ten zawarty w wódce i innych wyżej procentowych alkoholach, jednak 15% nie potrafi tego ocenić, a 21% uważa, że alkohol zawarty w piwie czy winie jest mniej groźny. Koniecznym jest więc stałe edukowanie i podnoszenie świadomości mieszkańców Gminy Godów o szkodliwości spożywania napojów alkoholowych w każdej postaci oraz skutkach społecznych uzależnienia.

W niniejszym Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnione zostaną działania wychowawcze, edukacyjne, informacyjne i profilaktyczne prowadzone w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także wśród mieszkańców Gminy Godów. Zawarte zostaną również cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Podwyższenie świadomości społeczeństwa o konsekwencjach stosowania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych jest jedną z bardziej skutecznych metod zapobiegania uzależnieniom, podobnie jak fizyczne ograniczenie ich dostępności.

Rozdział 3.

Cele Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Podstawowym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest zapobieganie zjawisku uzależnienia alkoholowego oraz uzależnienia od substancji psychoaktywnych, a także redukcja szkód powstałych w skutek istniejących już problemów uzależnień.

2. Realizacja celu nastąpi w szczególności poprzez stosowanie:

- 1) Profilaktyki uniwersalnej - działania profilaktyczne i edukacyjne wśród mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży przy współpracy z placówkami oświatowymi z terenu Gminy Godów, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz Policją;
- 2) Profilaktyki selektywnej - działania adresowane do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z uzależnieniem, ograniczające skutki patologii oraz przemocy w rodzinie, spowodowanej używaniem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających, przy współpracy z Zespołem interdyscyplinarnym w Godowie oraz Policją;
- 3) Profilaktyki wskazującej - działania podejmowane w stosunku do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z uzależnieniem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, mające na celu redukcję szkód.

Rozdział 4.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

- 1) prowadzenie kampanii informacyjnych w formie udostępniania czasopism profilaktycznych, organizowanie spektakli teatralnych i artystycznych obejmujących zasady programowe profilaktyki przeciwalkoholowej i przeciwnarkotykowej;
- 2) współpracę z Policją w ramach policyjnych akcji profilaktyczno - edukacyjnych oraz akcji trzeźwości na drogach;
- 3) współpracę z Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w innych gminach w celu wymiany doświadczeń;
- 4) inicjowanie i wspieranie działań wynikających z potrzeb środowiska uwzględniających problematykę używania substancji psychoaktywnych i napojów alkoholowych;
- 5) współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania patologiom społecznym i uzależnieniom;
- 6) wspieranie organizacji pozalekcyjnych zajęć sportowych i promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu i zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych;
- 7) prowadzenie szkoleń sprzedawców napojów alkoholowych w zakresie odpowiedzialnej sprzedaży oraz przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 8) kształtowanie postaw prozdrowotnych przy współpracy z specjalistycznymi zakładami opieki zdrowotnej;
- 9) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii dla osób zajmujących się przeciwdziałaniem uzależnieniom na terenie gminy.

2. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków, poprzez:

- 1) współpracę z placówkami leczenia uzależnień z terenu powiatu wodzisławskiego i Jastrzębia- Zdroju;
- 2) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia i wsparcia rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i narkotykowym przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii oraz pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;

- 3) współpracę z pedagogami szkolnymi, którzy mają bezpośrednią styczność z uzależnieniami wśród uczniów;
- 4) eksponowanie na terenie gminy, w miejscach publicznych, informacji na temat dostępnych form pomocy terapeutycznej oraz informacji na temat przeciwdziałania uzależnieniom;
- 5) podejmowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii czynności zmierzających do objęcia leczeniem odwykowym osób uzależnionych od alkoholu oraz wspieranie rodzin podejmujących działania związane z leczeniem nieletnich osób uzależnionych;
- 6) udostępnienie dla mieszkańców cotygodniowych dyżurów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.
- 7) ukierunkowanie współpracy z lekarzami podstawowej opieki zdrowotnej oraz biegłymi specjalistami terapii uzależnień w zakresie wczesnego wykrywania uzależnienia i kierowania pacjentów do właściwego leczenia odwykowego i rehabilitacji.

3. Udzielenie rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) ścisłą współpracę z Policją w zakresie skutecznego reagowania w przypadkach naruszania prawa i porządku publicznego przez osoby będące w stanie nietrzeźwości oraz odurzenia narkotykowego w zakresie pomocy i ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 2) wspieranie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Godowie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w związku ze stosowaniem napojów alkoholowych i substancji psychoaktywnych;
- 3) prowadzenie i finansowanie działalności Świetlicy Profilaktyczno-Wychowawczej w Krostoszowicach oraz jej filii;
- 4) dofinansowanie obozów i kolonii dla dzieci i młodzieży obejmujących w swoim programie działalność profilaktyki przeciwalkoholowej, przeciwnarkotykowej i promującej zdrowy styl życia.
- 5) udostępnienie bezpłatnych porad prawnych dla mieszkańców.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych, poprzez:

- 1) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla osób zajmujących się problematyką alkoholową i narkotykową oraz pracą z osobami uzależnionymi na terenie Gminy Godów;
- 2) współpracę finansową i poza finansową z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącymi działalność statutową w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz patologiom społecznym, na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

5. Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym poprzez prowadzenie pracy socjalnej oraz współpracę z Centrum Integracji Społecznej w tym zakresie.

6. Prowadzenie kontroli placówek handlowych w celu zmniejszenia rozmiarów naruszeń prawa na rynku alkoholowym na terenie gminy.

Rozdział 5.

Opiniowanie zezwoleń i kontrola lokalnego rynku sprzedaży napojów alkoholowych

W celu ograniczenia fizycznej dostępności alkoholu prowadzone jest licencjonowanie jego sprzedaży, a także ograniczanie ilości punktów sprzedaży alkoholu. Uzupełnieniem tych działań jest:

- 1) opiniowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych – zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy w sprawie limitów i lokalizacji punktów, w których sprzedawane i podawane są napoje alkoholowe;
- 2) systematyczne prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności nowo powstałych, pod względem przestrzegania zapisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz uchwał rady gminy w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie Gminy Godów miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz w sprawie

ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Godów. Kontrole prowadzone będą przez osoby upoważnione przez Wójta Gminy Godów, zgodnie z zatwierdzonym planem kontroli. Po zakończeniu roku kalendarzowego osoby dokonujące kontroli poinformują pisemnie Wójta Gminy Godów o wynikach kontroli. Informację o wynikach kontroli Wójt Gminy Godów przedłoży Radzie Gminy Godów w terminie do 31 marca roku następującego po roku, w którym dokonano kontroli.

Rozdział 6.

Podjęcie interwencji z związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych lub sprzedaży napojów alkoholowych bez wymaganego zezwolenia i wbrew zakazom gmina może podejmować interwencje i kierować bezpośrednio sprawę do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Postępowanie z tego zakresu jest prowadzone na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. W powyższej sprawie gmina występuje jako oskarżyciel publiczny.

Rozdział 7.

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Godowie.

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Godowie przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 współpracuje z:

- 1) Świetlicą Profilaktyczno – Wychowawczą w Krostoszowicach wraz z filiami;
- 2) Zespołem interdyscyplinarnym w Godowie;
- 3) Urzędem Gminy Godów;
- 4) Placówkami oświatowymi z terenu Gminy Godów.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Godowie, inicjuje działania w zakresie określonym w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Rozdział 8.

Finansowanie

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Rozdział 9.

Monitoring i ewaluacja

1. Monitoring będzie polegał na bieżącej analizie danych zebranych przez realizatora programu od podmiotów określonych w rozdziale 7 pkt 2 i pkt 3 niniejszego programu, celem wypracowania wniosków i rekomendacji praktycznie użytecznych.

2. Realizator przedstawi Wójtowi Gminy Godów sprawozdanie z realizacji niniejszego programu w terminie do końca lutego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

3. Wójt Gminy Godów przedstawi Radzie Gminy Godów sprawozdanie z realizacji niniejszego programu w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Rozdział 10.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wypłaca się wynagrodzenie w wysokości:

- a) 250,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) brutto - za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) 250,00 zł (słownie: dwieście pięćdziesiąt złotych 00/100) brutto - za przeprowadzenie kontroli placówek handlowych, w których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z zatwierdzonym przez Wójta Gminy Godów planem kontroli, przyjmując dokonanie kontroli jednej placówki handlowej jako podstawę do wypłaty wynagrodzenia,
- c) 100,00 zł (słownie: sto złotych 00/100) brutto - za obsługę jednego dyżuru Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

2. Przewodniczącemu i Sekretarzowi Komisji za udział w posiedzeniu Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 400,00 zł (słownie: czterysta złotych 00/100) brutto.

3. Wynagrodzenie będzie wypłacane na podstawie przedłożonej listy obecności do 10 dnia miesiąca po miesiącu, w którym odbyło się posiedzenie lub dyżur oraz po przedłożeniu informacji przez Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii o dokonaniu kontroli danej placówki, w której prowadzona jest sprzedaż napojów alkoholowych.